Aº. 1802. No. 6

BINNEN-BATAAFSCHE LANDSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 14 JANUARY.

BATAAFSCHE REPUBLYK.

VLISSINGEN *den 7 January.* Het *Fransch-Bataafsche* Esquader, den 4. deezer, onder bevel van den Vice-Admiraal *Hartsinck*, naar de *West-Indiën* onder zeil gegaan, bestaat uit de navolgende Schepen: BRUTUS, van 74. stukken, Vice-Admiraal *P. Hartsinck*, Kapitein-Luitenant *van der Straaten*; NEPTHUNUS van 68. stukken, Kapitein *W. Krefft*; JOAN DE WITT van 68. stukken, Kapitein *J. Woiterbeek*; de Brik DE AJAX van 14. stukken, Kapitein *S. O. Pool*, en de Schooner DE VLIEGENDE VISCH van 14. stukken, Luitenant *U. Greeyenstein*; benevens het *Fransche* Fregat LA POURSUIVANTE van 32. stukken, gecommandeerd door den Kapitein *l'Hermite*: dit Esquader heeft van de 7de halve Brigade *Fransche* Linietroepen circa 1340. man aan boord, gecommandeerd wordende door den Brigade-Generaal *Pesstnet*, die met de Staf zig aan boord der *Poursuivante* bevindt.

De Brik ATALANTE, van 14. stukken, Kapitein-Luitenant *B. J. Pool*, met depeches en Coloniaale troepen na *St. George d'Elmina* bestemd, is heden van hier onder zeil gegaan.

UTRECHT *den* 10 *January.* Den 6. deezer is alhier uit *Deventer* gearriveerd een Transport Vrywilligers, voor de Coloniaale Troepen deezer Republyk, bestaande uit 38. man van het 3. Battaillon der 7. halve Brigade, onder geleide van een Officier en een Sergeant; benevens 66. man van het 3. battaillon Jagers, onder geleide van een Officier en twee Sergeanten.— Dezelve zyn des anderen daags naar *Amsterdam* vertrokken.

Den 7. deezer arriveerde alhier een tweede Transport dier Manschappen, komende uit *Arnhem*, *Campen* en *Doesburg*, bestaande uit 163. man, onder geleide van 1. Capitein, 2. Officiers, 6. Sergeanten en Corporaals, zynde van het 2. battaillon, 5. halve Brigade, 3. battaillon, 6. halve Brigade, het Jager-battaillon, het 3. battaillon Artillery en het 1. Regiment *Waldek*, dewelke des anderen daags met de Vrywilligers van het alhier in guarnisoen liggende 1. battaillon der 5. halve Brigade, te saamen 50. man uitmaakende, naar *Rotterdam* vertrokken zyn.

DE HAGE *den* 11 *January.* De 's Lands Corvet *de Echo*, welke onlangs naar *Batavia* vertrokken is, brengt, naar men thans verneemt, behalven verscheide nieuwe beampten, ook de dankzeggingen over van ons Gouvernement aan den Burger *van Overstraten*, wegens de diensten, die hy het Vaderland, byzonder door het behoud dier gewigtige bezitting, beweezen heeft.

STAATS-BEWIND.

DE HAGE *den* 13 *January.* De Burger *de Beyeren*, van zyne onpasselykheid herstelt zynde, heeft het Præsidium van het Staats-Bewind, wederom op zig genoomen.

WETGEEVEND LIGHAAM.

Zitting van Dingsdag den 12. *January.*

Na dat de Presidént deeze extraordinaire sessie met eene korte aanspraak had geöpend, ging de Vergadering, ingevolge de daar toe door den President gedaane herinnering, naar inhoud van het 50. Art. der Acte van Staatsregeling, over tot de benoeming van een twaalftal Leden, welke, gedurende deeze extraordinaire byeenkomst, de voor te dragene Wetten zullen moeten bediscutieeren.

De stemming volbragt zynde, bleek het, dat de navolgende twaalf Leden tot dit werk waren verkooren, als: *van Foreest* met 26., *Lewe* met 26., *Couperus* met 23., *Cuypers* met 23., *Busch* met 21., *Dumbar* met 21., *van der Zoo* met 20., *van Galen* met 19., *van der Linden van den Heuvel* met 19., *van Andringa de Kempenaer* met 19., *van Marle* met 19., en by eene tweemaal herhaalde stemming *Lublink de Jonge*.

Is geleezen eene Missive van het Staats-Bewind, houdende kennisgeeving, dat de Burgers *J. F. van der Goes*, en *J. S. van Romond* den aan hun opgedragen post, als Leden van het Hoog Nationaal Gerichtshof hebben aangenoomen: — aangenoomen voor notificatie.

De Lille stelt in substantie voor, om onverwyld by Missive, of op zodanige andere wyze, als de Vergadering zal dienstig oordeelen, aan het Staats-Bewind te kennen te geeven het nut en de noodzakelykheid, dat hoe eer zo beter, immers voor het uit een gaan deezer Vergadering, het Hoog Nationaal Gerichtshof worde geinstalleerd en in werking gebragt: — welk voorstel, na eenige discussien, werdt in advis gehouden tot heden en 8. dagen; zullende hetzelve inmiddels worden gedrukt.

Waarna de Vergadering wordt gescheiden tot morgen middag een 12 uuren.

Zitting van Woensdag den 13. *January.*

De President aan de Vergadering hebbende doen voorlezen eene Missive van den Burger *Duco Gerard Rengers*, Lid van het Wetgevend Ligbaam, doch thands te *Groningen* zig bevindende, waarby hy verklaart, dat zyne huishoudelyke omstandigheden hem nopen niet weder sessie te nemen, maar dien post in den schoot deezer Vergadering neder te leggen. — werdt beslooten deezen brief voor notificatie aan te nemen.

Is geleezen eene Missive van het Staats-Bewind, daarby voordragende, om aan het Aalmoseniers- en Nieuw Armen-Weeshuis te *Enkhuizen* te verleenen eene subsidie van *f* 1200. éens:— en wordt conform geconcludeerd.

Waarna de Vergadering wordt gescheiden, en geadjourneerd tot Vrydag ogtend ten 11. uuren.

ADVERTENTIE.

Van wegens den RAAD DER MARINE, wordt by deeze ter kennisse van de daar by belang hebbende Ingezeetenen gebragt, dat binnen kort wederom gelegenheid zal zyn tot het verzenden van Brieven naar *Oost-Indien*, als mede naar de derwaards bestemde, en reeds naar *Rochelle* vertrokken 's Lands Schepen *Eendragt*, *Juno* en *Phœnix*, mits al zodanige Brieven, voor of uiterlyk op den 20. deezer, franco aan den Raad worden ingezonden.

Den Haag, den 12. *January* 1802.

Ter Ordonnantie van den Raad voornoemd.
J. DE JONGH.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

SPANJEN.

Den 14. December is het Hof, van het Kasteel van *St. Lorenzo*, te *Madrid* terug gekomen. Op gemelde Kasteel is, den 8. bevorens, de plegtige installatie geschied der nieuwbenoemde Ridders tot de Orde van CARLOS III., onder welken zig bevindt de tweede Zoon Hunner Majesteiten, de Infant Don *Carlos*. Wegens het overlyden van 's Konings Zuster, Donna *Maria Josepha*, heeft het Hof voor drie maanden den rouw aangenoomen.

Na de afkondiging der Tractaaten, door ons Hof te *Badajoz*, en door de *Fransche* Republyk te *Madrid* met *Portugal* gesloten, hebben zo wel onze als de *Fransche* troepen aangevangen allengskens van de grenzen diens Koningryks terug te trekken, en de eene en andere armée is reeds grootendeels naar haare haardsteden teruggekeerd. Van de *Spaansche* troepen is alleenlyk een genoegsaam aantal agtergebleeven, ten einde de afgestaane Provincie *Olivenza* en aanhoorigheden te bezetten, en van de *Fransche* benden begeeven zig duizend man naar *Cadix*, om in die haven, wier blocquade, gelyk reeds gemeld is, sints den 12. November door de *Engelschen* opgeheven is, tot de eene of andere expeditie ter zee ingescheept te worden. De *Fransche* Admiraal *Truguet* in der tyd naar de gemelde zeehaven afgezonden, wordt thans van daar eens daags te *Madrid* verwagt, het zy om over die hoofdstad naar zyn vaderland terug te keeren, het zy om een mondgesprek te houden met den nieuwen Ambassadeur zyner Natie, den Generaal *St. Cyr*, welke, reeds vroeger, by het begin van den oorlog met *Portugal*, met eene militaire zending uit *Frankryk* aangekomen, nu onlangsden 22. November, in zyne nieuwe diplomatyke waardigheid, zyne Geloofsbrieven overhandigd heeft. Byna gelyktydig heeft zyn thans vertrokken voorganger, *Lucien Buonaparte*, in eene plegtige audientie, zyne brieven van rappel overhandigd, en van den Koning en Koningin affscheid genoomen, by eene Aanspraak, waarin hy de vuurigste aandoeningen van achting en verkleefdheid aan Hunne Majesteiten betuigt; zo lang, dat hy, ten slotte, de op zig zelve zeer nadrukkelyke, maar door het veelvuldig gebruik byna alle kragt verlooren hebbende, uitdrukking beezigt: *byaldien ik geen* Franschman *ware, zoude ik wenschen een* Spanjaard *te zyn*. De honderd maal herhaalde navolging van het bekende: *ware ik* Alexander *niet, ik zoude* Diogenes *wenschen te weezen*, en *ware ik* Cæsar *niet, 'k zou* Cato *willen zyn*, heeft de Burger *Buonaparte* zig wel willen verwaardigen nog eenmaal te beezigen; — en nu möge het gebruik van deeze trek veiliglyk rusten ten minsten tot aan het einde deezer Eeuwe!

ITALIË.

De zwaarigheden, welke de uitvoering van het geslooten Concordaat tusschen *Frankryk* en den Heiligen Stoel ondervindt, hebben de onderhandelingen deezer beide Mogendheden eene ongemeene leevendigheid bygezet. Omtrent het midden van December ontfing de *Fransche* Gezant te *Romen*, de Burger *Gerault*, een Courier, welke de togt van *Parys* in het kort verloop van negen dagen had afgelegd, weinig tyds na dat deeze Minister van zyne zyde eenen renbode had afgezonden, die de reize met eene gelyke snelheid aangevangen had, uit welken meer dan gewoonen spoed men natuurlyk opmaakt, dat de depêches van den een en ander van den allergewigtigsten inhoud hebben moeten zyn. — In het algemeen verwagt men, dat 'er merkwaardige veranderingen op het tapyt zyn omtrent den geheelen toestand van *Italien*, en waarin de kleine Republyk *Lucca*, welke gedurende alle de omwentelingen en oorlogen haare onafhankelykheid bewaard heeft, nu insgelyks misschien zal moeten deelen. Een *Fransche* Commissaris, de Burger *Salicetti* is den 19. December met eene byzondere geheime zending te *Lucca* aangekomen.

Het getal der Cardinaalen is met één vermindert, door den dood van Zyne Eminentie den Cardinaal *Gallo*, Bisschop van *Viterbo*, welke aan eene beroerte overleeden is, en men vreest dat het binnen kort een nieuw verlies lyden zal in dien van den Cardinaal *Zelada*, welke aan eene gevaarlyke ziekte krank

(*Het vervolg op de kant van deeze bladz.*)

ligt; daartegen is de Kardinaal *Del Albani* van zyne overlangs aangetaste krankheid thans weder eenigzins hersteld.

Na de afstand der voormalige Republyk *Venetien* aan Oostenryk, hadden de gegeevene beveelen, tot het bouwen van een aanzienlyk aantal oorlogschepen, en het aanleggen van magazynen voor de Marine, aanmerkelyk doen vermoeden, dat de Keizer van deeze zyne nieuwe bezitting gebruik wilde maaken, en zig aldus eene goede zeevaart te verschaffen, en aldus, zo mogelyk, onder de Zee Mogendheden eenen gelyken rang te beklimmen, als hy reeds zedert lang onder de Land-Mogendheden bekleedt. Deze voor 's nog onbekende oorzaak heeft dit ontwyfelbaar vaarwel doen zeggen, de gegeevene beveelen zyn op losing van wel doen trokken, en de zeevaart in de haven van *Venetien* zal hepaald blyven tot de wederige vaardigen der eerste bevelen, zou over het hoofd gezien zyn, dat dit tegenbevel veel eer toe te schryven zy aan eene aanstaande groote verandering, welke men reeds in het geheim verzekerd ook welkra in dit gedeelte van *Italien* te moeten plaats hebben. Welke insinschen van deeze beide gissingen ook de waare zy, wordt de aanstaande met grootigheid by de inwooners van *Venetien* ontfangen, die reeds sedert lange de herstelling van *Oostenryks*, om meer dan eene reden, mode zyn. By een gedeelte derzelven heeft nog onlangs een op zig zelf alleenlyk gewigtige veranderingen, en, offschoon somtyds in de gedeelten teenschijnende, een wyze bezuiniging zien, geschikt om, in deeze allerdelykste tyden, de gelden en kapiten der Oostenryksche Monarchy voor een duboel gebruik niet vanschelijk uitgeputten te verzwakken, vernemen wederom anderen, die kunnende onderstellen, dat deeze reeds van den beginne af bestaan hebbende zwarigheid door het *Weener*-Hof, by het

DUITSCHLAND.

Gedurende den onzeekeren uitslag der verschillen en onderhandelingen tusschen de groote Mogendheden, over het gewigtige punt der *Schadevergoedingen*, heeft de Rykstie en neerig punt der *Regensburg*, lydelyk en afhankelyk door haare Vergadering van zwakheid, zig niet kunnen of durven beezig houden met de behandeling deezer zaake, hoe zeer aan haar wettiglyk competeerende, en formeel opgedragen aan eene buitengewoone Deputatie, van welke men thans zo weinig hoort, als of zy nimmer bestond.

(*Het vervolg op de tweede bladz.*)

toen het bekende Pausselyk Brevet aan de Bisschoppen ter kennisse der Ryks-Vergadering gebragt werd, heeft dezelve geene zittingen gehouden, maar zigtot in de volgende maand January gedéjourneerd. Den eersten dier maand is de Keizerlyke Commissaris *van Hugel*, door zynen Meester opontbooden zynde, naar *Weenen* vertrokken, en dien zelfden dag heeft de Eerste Keizerlyke Commissaris, Prins van *Tour-en-Taxis*, de gewoone Nieuwjaars-Complimenten uit naam der Ryks-leden ontfangen.

De jongste onderhandelingen tusschen de Hoven van *Berlyn* en *Weenen*, betrekkelyk de zaak der opengevallene geestelyke kapittels, schynen geene verandering gemaakt te hebben in het gedrag, het welk dit laatste vermeent te moeten houden ten opzigte der keuzen, op Aartshertog *Anton* gevallen. Die Prins heeft, den 16. December, op zyne aanstelling als Aartsbisschop en Keurvorst van *Keulen*, in volstrekt dezelfde bewoordingen geantwoord, als voormaals op zyne benoeming tot Bisschop van *Munster*.

Offschoon de voormalige *Oostenrykfche Nederlanden* reeds, by het Tractaat van *Luneville*, aan de *Franfche* Republyk waren afgestaan, was nog altoos te *Weenen* een der departementen van het bestuur der Elflanden, onder den naam van dat der *Nederlanden*, blyven voortduuren. In het laatst der maand December is hetzelve eindelyk vernietigd, en alle de papieren, tot de geweezene regeering dier landen betrekkelyk, aan den *Franfchen* Minister overgeleeverd; waarmede alzo thans gereekend kan worden de laatste hand aan den afstand van *Belgien* gelegd te zyn.

De *Turkfche* Gezant by het Keizerlyk Hof, *Abdul Achmet*, van wiens aanstaande komst te *Weenen* onlangs gewag gemaakt is, was, den 20. December, op deeze zyne reize, werkelyk tot aan *Pest* gevorderd, verzeld van een aanzienlyk gevolg, uit welke stad hy twee dagen daarna weder vertrokken is, ten einde den togt naar de plaats zyner bestemming voort te zetten. Weinige dagen deezen Gezant vooruitreizende, is de eerste Drogman der *Franfche* Legatie te *Conftantinopolen*, *Dauton*, van eenen *Turkfchen* Courier verzeld, de ratificatie van den Vreede tusschen *Turkyen* en *Frankryk* overbrengende, door *Weenen* gepasseerd, en heeft zyne reize in allen spoed naar *Parys* vervolgd.

Kort na de aankomst van den Prince van *Oranje* op zyn Lustslot *Oranjenftein*, heeft hy een zyner oudste Staats-Amptenaaren verlooren, te weeten den Heer Geheim-Raad Baron *Robert de Neufville*, welke, den 30. December, in den ouderdom van 68. Jaaren, aan de gevolgen van eene op de reize van *Dillenburg* hem overgekomene onpasselykheid, overleeden is.

Franfche Republyk.

De gewoone plegtige audientie der Ambassadeurs by den Eersten Consul heeft den 5. January plaats gehad, en by dezelve hebben twee nieuwe Gezanten hunne geloofsbrieven overhandigd; de een, namelyk, de *Engelfche* Minister *Jackfon*, wiens aankomst onlangs gemeld, en de ander de Gevolmagtigde des Konings van *Etrurien*, Ridder *Serrestori*, wiens afreize van *Florencen* van elders bekend is. De audientie zelve is, volgens gewoonte, door eenen pragtigen maaltyd gevolgd geworden. — Twee dagen laater heeft de *Helvetifche* Eerste Land-Amman, *Reding*, in eene byzondere audientie, zyn afscheid van den Eersten Consul genomen, en maakt zig thans gereed, om ten spoedigsten naar zyn Vaderland terug te keeren.

Niettegenstaande de toegevendheid van het Gouvernement, en de poogingen des Pausen, om de eensgezindheid onder de Bedienaars van den Godsdienst te herstellen, en hen tot onderdaanigheid aan de wetten te noopen, blyven sommigen der Geestelyken in het voormaalig *Belgien* voortgaan onrust en tweedragt in hunne Gemeenten te zaayen. Onder dit getal bevindt zig de Groot-Vicaris van het vacante Bisdom *Namen*, welke niet opgehouden had ongehoorzaamheid aan de wetten te prediken, tot dat hy eindelyk, op last van den Pausselyken Legaat *Caprara*, van zyne waardigheid ontzet is.

Op het onlangs gemelde Adrès door den Maire der Stad *Brussel*, den Burger *Rouppe*, aan het Tribunaat ingezonden, en door dit lighaam in handen van het Gouvernement gesteld, (*zie onze Courant No.* 1.,) heeft de gemelde Burger den 6. January een bevel van den Staatsraad ontfangen, waarby hy opgeroepen wordt, om, op eenen bepaalden dag, in persoon, te *Parys* voor denzelven te verschynen. Om aan dit opontbod te voldoen, is de Burger *Rouppe* reeds den volgenden morgen op reis gegaan; wordende zyn post als Maire, geduurende zyne afweezigheid, door een lid der Municipaliteit waargenomen.

Van wegen het Ministery der Binnenlandsche Zaaken is een omstandig rapport publiek gemaakt, betreffende de tegenwoordige gesteldheid der zogenaamde *weldaadige Zusters*, in *Frankryk*. — „De wetten van den 14. October 1790. en 18. Augusty 1792. (wordt daarin gezegd,) hadden aan de leden der Corporatiën, gewyd aan den dienst der armen en zieken, toegestaan, om hunne weldaadige handelingen voort te zetten; maar de diensten, die zy der menschheid beweezen, konden hen niet beveiligen tegen de stormen der Omwenteling, en 'er schooten van die loffelyke Broederschappen slegts nog eenige weinige leden over, die oud begonden te worden, en deeden vreezen voor de geheele uitsterving eener inrigting, waarop de menschheid roem droeg. Door een besluit van den 22. December l. l., heeft de Minister de geweezene Opperste der *Weldaadige Zusters* gemagtigd, om haare werkzaamheden weder te aanvaarden, en op nieuw leerlingen aan te neemen, en op te kweeken tot den dienst der weldaadige gestigten. Zedert zyn reeds 64. leerlingen aangenomen, waarvan 'er bereids 12. in onderscheidene Gasthuizen geplaatst zyn; de overigen zyn in het institut, en 20. derzelven op kosten hunner familiën." — Voords ziet men uit dit rapport, dat genoegzaam alle de oude nog levende *Weldaadige Zusters* haare voorige werkzaamheden in de ziekenhuizen van *Parys* en elders weder aangevangen hebben, en dat, 1490. francs ter beschikking deezer instelling zyn gesteld; dat eene andere weldaadige inrigting, bekend onder den naam van *de gasteryge Vrouwen van St. Thomas* te *Villeneuve*, mede zal hersteld worden, en dat aan de nog overige leden derzelve tot dat einde reeds eene som van 6000. francs is ter hand gesteld.

De ongelukken, door het zwellen der rivieren veroorzaakt, hebben op meer dan eene plaats gelegenheid gegeeven tot blyken van klockmoedigheid en menschenliefde. Inzonderheid heeft men hiervan een voorbeeld gezien te *Arles*. Tien personen, in een kleen schuitje de *Rhone* afzakkende, werden op die rivier, wier bevaaring sedert het yzen van het water allergevaarlykst is, omgeslagen, en zouden allen ommisbaar om het leeven gekomen zyn, indien niet vier Bootslieden de stoutheid gehad hadden van in den bruisschenden stroom te springen, en, na eene ongelooffelyke inspanning van kragten, zeven der schipbreukelingen te redden. Ten blyk der Nationaale erkentenis is aan elk dier klockmoedige vaarensgezellen eene gratificatie van 100. Francs toegelegd.

Het Nationaal Museum van Natuurlyke Historie heeft den 7. January een aanmerkelyk verlies geleeden door den dood van het Mannetje der beide Olyphanten, uit de *Batavifche* Republyk naar *Parys* overgevoerd. Intusschen heeft men met genoegen opgemerkt, dat de oorzaak van dit ongeval geenzins veroorzaakt is door een gebrek van zorgvuldige oppasfing, maar door eene ziekte, aan welke deeze soort van dieren ook in den wilden staat onderworpen is, en welker gevolgen men, by de weinige kennis, die men tot nog toe van het innerlyk gestel dier dieren bezit, niet heeft kunnen voorkoomen.

*** By *J. J. STUERMAN* wordt pitgegeeven, en is by de meeste Boekverkoopers in onze Republyk, Uitgevers der *Binnenl. Bat. Courant*, als mede by *G. Warnars* en *van der Burgh* te Amsterdam; *Blusfé* te Dordrecht; *Vlieweg* te Nymegen, *W. van Bergen* te Breda en *S. van de Graaf* in de Hage à 5 stuiver te bekoomen: DE GEHEIME BRIL VAN MERCURIUS, of *nieuwe en gemaklyke manier om geheime brieven te fchryven, zonder dat het mogelyk zy, dat dezelve door iemand anders, dan den perfoon, voor wien zy geagt zyn, kunnen gelezen worden:* Deeze manier om geheime brieven te schryven, geschied met behulp van een zogenaamd *cryptographisch*-vierkant, dat op eene kunstige wyze is uitgefneeden en het welk, op het geheime schrift gelegd wordende, als een *kunftige bril* dient, om dit geheime schrift te lezen; — men heeft in deeze *cryptographische methode* geene aangenome caracters, noch eenige sleutel ter ontcyffering nodig; maar alles wordt natuurlyk, op de gewoone caracters geschreeven, en echter betoogt de Schryver, dat het onmogelyk is, geheime brieven, met behulp van dit *cryptographisch* vierkant, te zamen gesteld, te kunnen ontcyffren: deeze methode is dus *eenvoudiger* dan alle de bekende en meer aan het *oogmerk der cryptographie voldoende*; de Schryver heeft in dit Stukje niet alleen aangetoond: hoe dit *cryptographisch* vierkant moet gebruikt worden; maar ook tevens de constructie van hetzelve opgegeeven, en op eene wiskundige wyze betoogd, op hoe veele verschillende wyzen hetzelve kan worden geconstrueerd: de uitgeever vertrouwt dienvolgens dat hetzelve door alle *liefhebbers* der *cryptographie*, door *diplomatische* personen, *generaals* en *bevelhebbers*, met een woord, door *elk een die in de noodzaaklykheid is geheime briefwisseling te houden*, met genoegen zal ontfangen en met graagte gelezen worden.

*** By *J. ALLART*, Boekverkoopér te Amsterdam, is van de Pers gekomen en alomme verzonden, de aanlaatste en merkwaardigste Reize naar de binnenste gedeelten van AFRICA; waar nimmer te vooren eenig Europeaan gereisd heeft. Deeze Reis, bestaande uit 2. Deelen in gr. 8°, met naauwkeurige Kaarten van de Reisroute, is gedaan door Egypte, Syrie en het bevorens onbekende Koningryk Daffour, door W. G. BROWNE, uit het Engelsch vertaald. Behalven een groot aantal zeer vreemde byzonderheden, betreffende de Zeden, Gewoonten, Levenswyze, van zeer zonderlinge en vreemde Volkeren, in het binnenste van Africa ontdekt, vindt men ook in het 2de Deel deezes Werks, in deeze zeer interessante Reize, naaukeurige en volledige Beschryvingen, tevens met den tegenwoordigen toestand der Inwooneren, van zo veel gedenkwaardige plaatsen der Oudheid, welke natuurlyk ieders aandagt wekken en verdienen, als van Jeruzalem, Bethlehem, Nazareth, Damascus, Sa[illegible], Rama, Tyrus, den Berg Thabor, de Bergen van Ebal en Gerizim, den Berg Karmel, den Olyfberg, de tegenwoordige gesteldheid der plaatze van het Heilige Graf, waaromtrent hier verscheide aanmerkenswaardige byzonderheden voorkoomen. Dit Werk is alomme in Commissie verzonden en te bekomen, en met deeze 2. Deelen geheel compleet.

*** By *C. VAN DEN DRIES* en *ZOON* te Rotterdam, wordt heden uitgegeeven (met Approbatie van de Eerwaarde Classis van Schieland,) en is alöm verzonden: *Handleyding tot de Hervormde Belydenis en Evangelifche Godsrecht*, door *H. van Waardenburg*. De prys is 7 Stuivers.

*** Het ROOMSCH HOLLANDSCH RECHT; beschreven door Mr. SIMON VAN LEEUWEN, in leven *Griffier van den Hogen Rade*; waar in de Roomsche Wetten, met het hedendaagsche NEERLANDSCH RECHT, in alles, dat tot de dagelyksche onderhouding kan dienen, met een byzondere kortheid, zo wel in de vaste Rechtstoffen, als in de manier van Rechtsvordering, overeengebragt worden. Bevestigd met allerhande Ordonnantien, Placaten, Handvesten, Keuren, Gewoonten en Gewysden deezer en omliggende Landen. Van dit onmisbaar *Algemeen Handboek* voor allen, die *tot de oeffening en bevordering van Rechtzaaken eenige relatie hebben*, wordt nu de TWAALFDE DRUK, op nieuws overzien en vermeerdert *met opheldérende Aantekeningen, en Byvoegzelen van nieuwe gewigtige Voorvallen, Gewysden en wat meer tot het nuttig gebruik deezes Werks strekken kan*, door Mr. C. W. DECKER, Practizerend *Advocaat te Amsterdam*; TWEE BOEKDEELEN in QUARTO, à 5: 10: -, en op *Groot Papier* à 7: -: -, uitgegeven te Dordrecht by *A. Blusfé & Zoon*; en is mede te bekomen te Rotterdam by *Vis*; Schiedam *v. Homsdaal*; Delft *de Groot*; den Haag *Leeuwestyn*; Leyden *van Tiffelen*; Haarlem *Augustini*; Amsterdam *van Vliet*; Utrecht *Quint*, en verder alom.

*** Het zo zeer verlangde DERDE en LAATSTE DEEL, over het *Onderwys in de voornaamfte Waarheden van den Christelyken Godsdienst*, van het belangryk Werkjen, getyteld: GUMAL en LINA, eene Geschiedenis tot nut en vermaak der Jugd, enz. door den waardigen Kerkleeraar K. F. LOSSIUS, is heden van de Pers gekoomen, by *W. VAN VLIET, J. VAN DER HEY*, te Amsterdam, en is ook reeds naar de Buitensteden verzonden. De prys van hetzelve is *f* 1- 12. Van het *Eerste* en *Tweede Deel*, zyn maar zeer weinig Exemplaren meer overig.

*** *Een zeer amusant Werk*, allerbyzonderst voor de *schoone Sexe*, getyteld: ADELSON, HELOISE, en ELIUS, hun Character en Lotgevallen, in Brieven geschreeven, welke, by afwisseling, dan eens op een vrolyken, en dan ernstigen styl zyn voorgesteld; netjes gedrukt in gr. 8vo, en versierd met twee Konstplaaten, wordt uitgegeeven voor *f* 2- 4. ordinair, en *f* 3. op best papier, te Amsterdam by *G. ROOS*; dezelve debiteert ook *met veel fucces*, de GESCHIEDENIS van WILLEM EDELWALD, of de *door verleiding verlooren*, doch tot de deugd, *wedergekeerde Zoon*, een fraaye lezenswaardige Roman, in twee zwaare Boekdeelen in gr. 8vo, met gegraveerden Tytel a *f* 4. NB. *Het tweede Deel*, dat onlangs gedrukt is, is, *met de gegraveerde Tytels*, apart te bekomen a *f* 2 10, dezelve zyn ook in de voornaamste Boekwinkels verzonden.

*** Hoe oppervlakkig en onverschillig men het uitneemen van KIEZEN of TANDEN beschouwe, aan zo veel gevaaren is het onderhevig. (NB. zo het niet goed gedaan wordt.) — De Kies- en Tandmeester SAMUEL LEHMANS te Amsterdam kan zig flatteeren, dat men nooit eenig kwaad gevolg zal gehoord hebben van de zo veel duizende Kiezen die, hy uitgenomen heeft en nog dagelyks uitneemt; hy is daarin zo sterk, dat hy met de eerste opslag direct ziet of 'er gevaar by is dan niet, of de Wortels natuurlyk gegroeid of degenereerd zyn, wat connectie die pynlyke Kiezen of Tanden met het oog of andere omliggende deelen hebben, daar by komt zyne veeljaarige habitude, zo dat hy zeggen kan het tot eene perfectie gebragt te hebben, dat hem niemand gelyk is: niet minder habil zet hy valsche Tanden in, van de natuurlyke niet te onderscheiden, en rangeert de Tandjes aan Kinderen, zonder pyn: men gelieve op zyn Naam en Woonplaats te letten, op de Anthonyof Jooden Breestraat, over de Hardsteenen Apotheek, te Amsterdam.

Door J. J. STUERMAN, in den Hage.